

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені І. І. МЕЧНИКОВА
ГЕОЛОГО-ГЕОГРАФІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ЕКОНОМІЧНОЇ ТА СОЦІАЛЬНОЇ ГЕОГРАФІЇ І ТУРИЗМУ

ЛОГІСТИКА В ТУРИЗМІ

ЕЛЕКТРОННІ МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

до семінарських занять
студентів геолого-географічного факультету
другого (магістерського) рівня освіти
спеціальності ІЗ Туризм та рекреація

ОДЕСА
ОНУ
2025

**УДК 338.486:005.5(072)
Л694**

Укладач:

Н. Є. Нефедова, доцент, кандидат географічних наук, доцент кафедри економічної та соціальної географії і туризму.

Рецензенти:

В. В. Яворська, професор, доктор географічних наук, декан геолого-географічного факультету Одеського національного університету імені І. І. Мечникова;

К. В. Коломієць, доцент, кандидат географічних наук, доцент кафедри економічної та соціальної географії і туризму Одеського національного університету імені І. І. Мечникова.

*Рекомендовано вченою радою геолого-географічного факультету
ОНУ імені І. І. Мечникова.
Протокол № 9 від 30 травня 2025 р.*

Л694 **Логістика** в туризмі [Електронний ресурс] : електрон. метод. рек. до семін. занять студентів геол.-геогр. ф-ту другого (магіст.) рівня освіти спец. ІЗ Туризм та рекреація / уклад. Н. Є. Нефедова. – Одеса : Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, 2025. – 36 с. – 1,2 МБ.

Пропоновані методичні рекомендації стануть у нагоді при підготовці до семінарських занять з обов'язкової дисципліни «Логістика в туризмі», яка викладається студентам другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності ІЗ «Туризм та рекреація» геолого-географічного факультету Одеського національного університету імені І. І. Мечникова.

УДК 338.486:005.5(072)

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	5
1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ЛОГІСТИКА В ТУРИЗМІ»	6
1.1. Предмет, мета та завдання навчальної дисципліни	6
1.2. Зміст навчальної дисципліни	7
2. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ПРОВЕДЕННЯ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ	8
2.1. Методика підготовки до семінарських занять	8
2.2. Тематика семінарських занять	9
3. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ВИКОНАННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ	11
3.1. Методика виконання самостійної роботи	11
3.2. Тематика самостійної роботи	12
4. ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ	13
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	14
ДОДАТКИ	17
A.1 ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ЛОГІСТИКИ В ТУРИЗМІ	17
A.1.1 Основні функції логістики в туризмі	17
A.1.2 Туристичні потоки у світі за 1990–2024 роки	18
A.2 ЛОГІСТИКА РЕСУРСНОЇ БАЗИ ТУРИЗМУ	18
A.2.1 Класифікація рекреаційно-туристичних ресурсів	18
A.2.2 Нормативи рекреаційно-туристичного навантаження на природні комплекси	19
A.2.3 Показники припустимих рекреаційно-туристичних навантажень на природні ландшафти	19
A.3 ЛОГІСТИКА ТУРФІРМИ	20
A.3.1 Концепція логістики турфірми	20
A.3.2 Логістична система турфірми та її складові	20
A.3.3 Управління логістичною системою турфірми	21
A.3.4 Традиційні логістичні канали просування туристичного продукту	21

A.4	ЛОГІСТИКА ТУРІВ	22
A.4.1.	Класифікація турів за видами туризму	22
A.4.2.	Характеристика туристичних маршрутів за видами туризму	22
A.4.3.	Складність водних перешкод на туристичних маршрутах	23
A.4.4.	Туристичний маршрут оглядової лінійної екскурсії по центру Одеси	24
A.5	ЛОГІСТИКА МІЖНАРОДНОГО ТУРИЗМУ	25
A.5.1.	Міжнародні туристичні організації	25
A.5.2.	Туристичні потоки за туристичними регіонами світу	30
A.5.3.	Виклики та тенденції розвитку міжнародного туризму у 2024 році	31
A.6	ЛОГІСТИКА ГОТЕЛЬНИХ ПОСЛУГ У ТУРИЗМІ	31
A.6.1.	Організаційна структура готелю	31
A.6.2.	Логістичний цикл обслуговування туристів у готелях	32
A.6.3.	Типова структура управління номерним фондом готелю	32
A.7	ТРАНСПОРТНА ЛОГІСТИКА	32
A.7.1.	Порівняльна логістична характеристика різних видів транспортів	32
A.7.2.	Загальна структура транспортно-логістичних центрів	34
A.7.3.	Транспортно-логістична стратегія Європейського Союзу	34
A.7.4.	Швидкісні залізничні лінії в країнах Європейського Союзу	35

ПЕРЕДМОВА

Навчально-методичні рекомендації «Логістика в туризмі» складені для студентів денної форми навчання освітнього рівня магістр в галузі знань J «Транспорт та послуги», спеціальності J3 «Туризм та рекреація».

Навчально-методичні рекомендації містять навчальну програму курсу «Логістика в туризмі», перелік тем лекційних занять, перелік тем семінарських занять, перелік тем самостійної роботи студентів, список рекомендованої літератури та додатковий матеріал, який допоможе студентам засвоїти лекційний матеріал при виконанні семінарських та самостійних робіт.

Тематика семінарських занять підготовлена за робочою програмою навчальної дисципліни та присвячена характеристиці концептуальних основ логістики послуг, до яких відноситься логістика в туризмі, а також характеристика комплексної структури логістики в туризмі, концепції логістики турфірми, класифікації туристичних маршрутів та особливостей використання транспортних засобів у логістиці в туризмі.

Тематика самостійної роботи передбачає самостійні дослідження студентів для додаткового розкриття змісту основних розділів програми навчальної дисципліни «Логістика в туризмі», а також для закріплення та поглиблення теоретичних і практичних знань, розвитку навичок самостійної роботи і оволодіння методиками наукових досліджень логістики в туризмі, придбання досвіду з аналізу проблем, отриманих результатів досліджень та їх публічному захисту.

Самостійна робота дозволяє студентам оволодіти необхідними навичками науково-дослідницької роботи, методикою аналізу логістичних основ спеціалізованих видів туризму, комплексної оцінки рівня розвитку та особливостей просторової організації туристичної діяльності.

При написанні навчально-методичних рекомендацій були використані статистичні матеріали, аналітичні статті та довідковий матеріал вітчизняних і зарубіжних наукових досліджень таких науковців, як Н. Гринюк, І. Журба, Н. Захаркевич, О. Ковальчук, Р. Кожухівська, Т. Марусей, А. Осіпчук, А. Прочан, Н. Середа, І. Смирнов та інших.

1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ЛОГІСТИКА В ТУРИЗМІ»

1.1. Предмет, мета та завдання навчальної дисципліни

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Логістика в туризмі» є дослідження логістичних основ розвитку туризму для забезпечення можливостей здійснення різних видів туристичної діяльності. Реалії сучасної логістики в туризмі постійно еволюціонують від покращення шляхів транспортування до впровадження передових технологій та інновацій.

Мета навчальної дисципліни «Логістика в туризмі» полягає у вивченні питань логістичної організації та управління в туризмі, логістичних основ сталого розвитку туризму, проблем готельного, інформаційного, фінансового та транспортного обслуговування, зокрема в контексті розбудови мережі міжнародних транспортних коридорів в Україні та інтеграції нашої держави у світову та європейську транспортно-логістичні системи.

Головні завдання навчальної дисципліни:

- знайомство з теоретичними засадами логістики туризму;
- отримання уявлення про логістику ресурсної бази туризму;
- вивчення логістики туристичної фірми;
- знайомство з логістикою готельних послуг у туризмі;
- отримання уявлення про інформаційну логістику в туризмі;
- отримання уявлення про фінансову логістику в туризмі;
- знайомство з транспортною логістикою в туризмі.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати: основні терміни і поняття навчальної дисципліни; об'єкт дослідження логістики в туризмі; комплексну структуру логістики туризму; методiku визначення логістичного потенціалу туристичних ресурсів; стратегії, планування та організаційні форми логістики турфірми; логістичну систему управління готелем; логістичні інформаційні системи в туризмі, їх принципи побудови та можливості; основи фінансової логістики в туризмі; особливості транспортної логістики в туризмі.

вміти: володіти концептуальними основами логістики послуг; володіти базовими поняттями логістики туризму; володіти методикою визначення логістичного потенціалу туристичних ресурсів; здійснювати логістичну розробку туру; оцінювати туристопотоки за країнами та регіонами світу; знаходити та аналізувати необхідну інформацію про логістичні потоки та вузли в готельному господарстві; оцінювати логістику фінансового планування та прогнозування туристичної діяльності; здійснювати вибір виду транспорту та компанії-перевізника в логістиці туризму.

1.2. Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Теоретичні засади логістики в туризмі

Логістика в туризмі як складова логістики послуг. Комплексна структура логістики в туризмі. Туристичний потік як головний об'єкт дослідження логістики в туризмі. Характеристика обслуговуючих потоків логістики в туризмі. Базові поняття логістики в туризмі.

Тема 2. Логістика ресурсної бази туризму

Значення ресурсної бази туризму та її логістичної оцінки. Методика визначення логістичного потенціалу рекреаційно-туристичних ресурсів. Розрахунок логістичного потенціалу морської пляжної зони.

Тема 3. Логістика турфірми

Концепція логістики турфірми. Стратегія, планування та організаційні форми логістики турфірми. Вертикальна та горизонтальна інтеграції в туризмі. Логістичні канали просування турпродукту: традиційний та новітній підходи.

Тема 4. Логістика туру

Тури та їх класифікація. Логістична розробка туру: сутність і послідовність. Класифікація туристичних маршрутів. Узагальнена методика логістичної розробки туру. Застосування теорії графів у логістиці туру.

Тема 5. Логістика міжнародного туризму

Чинники розвитку міжнародного туризму. Туристичні потоки за туристичними регіонами світу. Фінансові потоки в міжнародному туризмі. Моделі управління туристичним бізнесом.

Тема 6. Логістика готельних послуг у туризмі

Сектор розміщення як основний постачальник послуг у туризмі. Логістичний цикл обслуговування туристів у готелях. Логістичні потоки та вузли в готельному господарстві. Логістична система управління готелем.

Тема 7. Інформаційна та фінансова логістика в туризмі

Логістичні інформаційні системи в туризмі, їх принципи побудови та можливості. Логістика фінансово-банківських послуг. Грошові потоки в туризмі. Управління фінансовими потоками туристичних фірм. Логістика фінансового планування та прогнозування туристичної діяльності.

Тема 8. Транспортна логістика

Класифікація транспортних подорожей і транспортних засобів у туризмі. Вибір виду транспорту та компанії-перевізника в логістиці туризму. Логістика повітряного транспорту в туризмі. Логістика автомобільних перевезень у туризмі. Логістика залізничних подорожей. Логістичне забезпечення та організація морських і річкових круїзів.

2. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ПРОВЕДЕННЯ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

2.1. Методика проведення семінарських занять

Згідно з навчальним планом та робочою програмою підготовки студентів денної форми навчання освітнього рівня «магістр» спеціальності ІЗ «Туризм та рекреація», викладання програми навчальної дисципліни «Логістика в туризмі» передбачає проведення семінарських занять.

Методичні рекомендації складені за програмою навчальної дисципліни «Логістика в туризмі» для студентів денної форми навчання освітнього рівня «магістр» в галузі знань І «Транспорт та послуги», спеціальності ІЗ «Туризм та рекреація», містить методичні рекомендації до виконання семінарських занять.

Семінарські заняття – форма навчального заняття, спрямованого на формування вмінь та навичок виконання певних видів роботи, зокрема опанування методики вивчення як окремих спеціалізованих видів туристичної діяльності, так і комплексної характеристики країн та туристичних регіонів світу.

За кожною лекційною темою навчальної дисципліни проводяться семінарські заняття, на яких організовується обговорення зі студентами питань з тем, визначених навчальною програмою, формуються вміння та навички застосування окремих положень навчальної дисципліни шляхом індивідуального та групового виконання відповідно до сформованих завдань.

Семінарські заняття з курсу «Логістика в туризмі» мають на меті систематизацію та закріплення лекційного матеріалу.

Семінарські заняття містять теоретичні і методологічні питання навчальної програми дисципліни «Логістика в туризмі», а також прикладні питання, що потребують знання відповідних методик наукових досліджень, пов'язаних з аналізом і синтезом, співставленням і порівняльною характеристикою досліджуваних процесів та явищ.

Підготовка до семінарських занять передбачає ознайомлення студентів зі змістом рекомендованої літератури, а також шляхом самостійного вивчення матеріалу, зібраного з різних джерел – наукової літератури, Інтернету, засобів масової інформації, що являє собою систему різнопланових завдань за змістом та методикою.

При написанні методичних рекомендацій були використані статистичні матеріали, аналітичні статті та довідковий матеріал вітчизняних і зарубіжних наукових досліджень таких науковців, як Н. Гринюк, І. Журба, Н. Захаркевич, О. Ковальчук, Р. Кожухівська, Т. Марусей, А. Осіпчук, А. Прочан, Н. Серeda, І. Смирнов та інших.

2.2. Тематика семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Теоретичні засади логістики в туризмі	2
2	Логістика ресурсної бази туризму	2
3	Логістика турфірми	2
4	Логістика туру	2
5	Логістика міжнародного туризму	2
6	Логістика готельних послуг у туризмі	2
7	Транспортна логістика	2
Усього годин		14

Семінарська робота 1 **Теоретичні засади логістики в туризмі**

1. Основні функції логістики в туризмі (додаток А.1.1).
2. Туристичний потік як головний об'єкт дослідження логістики в туризмі.
3. Проаналізувати основні тенденції динаміки туристичного руху в світі за 1990–2024 роки (додаток А.1.2).

Семінарська робота 2 **Логістика ресурсної бази туризму**

1. Значення ресурсної бази туризму та її логістичної оцінки.
2. Класифікація рекреаційно-туристичних ресурсів (додаток Б.2.1)
3. Нормативи рекреаційно-туристичного навантаження на природні комплекси (додаток Б.2.2).
4. Показники припустимих рекреаційно-туристичних навантажень на природні ландшафти (додаток Б.2.3).

Семінарська робота 3 **Тема 3. Логістика турфірми**

1. Концепція логістики турфірми (додаток 3.1).
2. Логістична система турфірми та її складові (додаток 3.2).
3. Принципи управління логістичною системою турфірми (додаток 3.3).
4. Логістичні канали просування турпродукту (додаток 3.4).

Семінарська робота 4

Тема 4. Логістика турів та класифікація туристичних маршрутів

1. Класифікація турів за видами туризму (додаток 4.1).
2. Види та категорії складності туристичних маршрутів (додатки 4.2.1, 4.2.2).
3. Розробка туристичного маршруту оглядової лінійної екскурсії по центру Одеси (додатки 4.3).

Семінарська робота 5

Тема 5. Логістика міжнародного туризму

1. Міжнародні туристичні організації (додаток 5.1).
2. Туристичні потоки за туристичними регіонами світу за 1990–2024 роки (додаток 5.2).
3. Сучасні тенденції розвитку міжнародного туризму у 2024 році (додаток 5.3).

Семінарська робота 6

Тема 6. Логістика готельних послуг у туризмі

1. Організаційна структура готелю (додаток 6.1).
2. Логістичний цикл обслуговування туристів у готелях (додаток 6.2).
3. Типова структура управління номерним фондом готелю (додаток 6.3).

Семінарська робота 7

Класифікація транспортних подорожей і транспортних засобів у туризмі

1. Порівняльні логістичні характеристики різних видів транспорт (додаток 7.1).
2. Загальна структура транспортно-логістичних центрів (додаток 7.2).
3. Транспортно-логістична стратегія Європейського Союзу (додатки 7.3, 7.4).

3. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ВИКОНАННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

3.1. Методика виконання самостійної роботи

Програмою дисципліни «Логістика в туризмі» передбачено виконання студентами самостійної роботи, мета якої є систематизація, закріплення теоретичних знань і набуття навичок самостійної науково-дослідної роботи. Самостійна робота дозволяє студентам оволодіти необхідними навичками науково-дослідницької роботи та методикою аналізу логістичних основ туристичного потенціалу території. Все це надає можливість для комплексної оцінки рівня розвитку та особливостей просторової організації туристичної діяльності окремого туристичного регіону.

Самостійна робота студентів повинна продемонструвати вміння автора логічно та аргументовано викладати матеріал, коректно використовувати статистичні матеріали для аналізу проблем; навички роботи, власні узагальнення та висновки, вміння працювати з літературою.

Самостійна робота виконується студентами протягом вивчення дисципліни із проведенням консультацій викладачем відповідно до графіка навчального процесу.

В результаті виконання самостійної роботи студент повинен підготувати і належним чином оформити відповідний матеріал на задану тематику і зробити доповідь на підсумковому семінарському занятті.

Завершена самостійна робота, належним чином оформлена, подається керівникові для перевірки. Керівник проводить попереднє оцінювання якості виконання самостійної роботи та її відповідальності вимогам і приймає рішення про допуск (не допуск) до захисту.

До захисту може бути прийнята тільки та робота, яка виконана у відповідності з пропонованими вимогами, правильно оформлена і відповідає тематиці. Критеріями оцінювання є: чіткість, повнота та послідовність розкриття кожного питання плану; науковість стилю викладання; відсутність орфографічних і синтаксичних помилок; правильне оформлення роботи відповідно державних стандартів. Якщо самостійна робота виконана без дотримання рекомендацій, вона повертається студенту без перевірки на доопрацювання.

Самостійна робота повинна бути захищена до складання заліку. На захисті студент повинен коротко викласти зміст роботи, дати вичерпні відповіді на зауваження та запитання. Остаточна оцінка роботи виставляється за підсумками захисту та якості виконаної роботи.

3.2. Тематика самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Підготуйте короткий (до 5-ти хв.) усний виступ, в якому розкрийте особливості комплексної, компонентної та регіональної структур логістики в туризмі	3
2.	Базові поняття логістики в туризмі та показники логістичного потенціалу рекреаційно-туристичних ресурсів, матеріально-технічної бази та туристичних потоків	3
3.	Значення ресурсної бази туризму та її логістичної оцінки	3
4.	Методика визначення логістичного потенціалу рекреаційно-туристичних ресурсів	3
5.	Розрахунок логістичного потенціалу морської пляжної зони	3
6.	Логістичний потенціал туристопотоку, ресурсної та матеріально-технічної баз туризму	3
7.	Концепція логістики турфірми	3
8.	Стратегія, планування та організаційні форми логістики турфірми	3
9.	Туристопотік як головний об'єкт дослідження логістики в туризмі	3
10.	Співвідношення проектної, прогнозованої та фактичної потужностей логістичного туристичного потоку	3
11.	Види послуг у сфері туристично-екскурсійного обслуговування	3
12.	Логістична розробка туру: сутність і послідовність	3
13.	Логістика міжнародного туризму	3
14.	Вплив туризму на соціально-економічний розвиток країни та її регіонів	3
15.	Сутність і склад туристичних та готельних послуг	3
16.	Логістичний цикл обслуговування туриста в готелі. Потоки клієнтів та потоки туристів у логістиці в туризмі	3
17.	Класифікація інформаційних потоків у логістиці туризму	3
18.	Класифікація фінансових потоків у логістиці в туризмі	3
19.	Транспортна логістика як складова логістики в туризмі	3
20.	Сучасні транспортно-логістичні системи регіонів та країн світу	3
	Разом	60

4. ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Логістика в туризмі як складова логістики послуг.
2. Комплексна структура логістики в туризмі.
3. Туристичний потік як головний об'єкт дослідження логістики в туризмі.
4. Характеристика обслуговуючих потоків логістики в туризмі.
5. Базові поняття логістики в туризмі.
6. Значення ресурсної бази туризму та її логістичної оцінки.
7. Концепція логістики турфірми.
8. Стратегія, планування та організаційні форми логістики турфірми.
9. Логістичні канали просування турпродукту.
10. Тури та їх класифікація.
11. Логістична розробка туру: сутність і послідовність.
12. Класифікація туристичних маршрутів.
13. Узагальнена методика логістичної розробки туру.
14. Чинники розвитку міжнародного туризму.
15. Туристичні потоки за туристичними регіонами світу.
16. Фінансові потоки в міжнародному туризмі.
17. Моделі управління туристичним бізнесом.
18. Сектор розміщення як основний постачальник послуг у туризмі.
19. Логістичний цикл обслуговування туристів у готелях.
20. Логістичні потоки та вузли в готельному господарстві.
21. Логістична система управління готелем.
22. Інформаційна та фінансова логістика в туризмі.
23. Класифікація транспортних подорожей і транспортних засобів в туризмі.
24. Вибір виду транспорту та компанії-перевізника в логістиці туризму.
25. Логістика залізничних та автомобільних подорожей.
26. Логістичне забезпечення та організація морських і річкових круїзів.
27. Логістика повітряного транспорту в туризмі.
28. Порівняльна логістична характеристика різних видів транспорту.
29. Загальна структура транспортно-логістичних центрів.
30. Концептуальний базис Єврологістики.

5. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основна

1. Грановська В. Г. Економіка туризму: навч. посіб. Херсон. держ. аграр.-екон. ун-т.: ОЛДІ-ПЛЮС, 2021. 315 с.
2. Денисенко М. П., Левковець П. Р., Михайлова Л. І. Організація та проектування логістичних систем: підручник. Центр учбової літератури, 2010. 336 с.
3. Логістика: навч. посіб. / Безугла Л. С., Юрченко Н. І., Ільченко Т. В., Пальчик І. М., Воловик Д. В. Дніпро: Пороги, 2021. 252 с.
4. Марченко В. М., Шутюк В. В. Логістика: Підручник. К.: Видавничий дім «Артек», 2018. 312 с.
5. Нефедова Н. Є., Яворська В. В., Куделіна С. Б. Географія туризму. Навч.-метод. посібник. Одеса : ФОП Бондаренко М. О. 2019. 156 с.
6. Нефедова Н. Є. Транспортно-логістичні мережі та системи : навч. посіб. Одеса: ФОП Бондаренко М. О. 2014. 160 с.
7. Олійник Я. Б., Смирнов І. Г. Міжнародна логістика: навч. посіб. К.: Обрії, 2011. 544 с.
8. Пасажирські перевезення: підручник перша частина/ за ред. проф. О. С. Ігнатенко, доц. В. С. Маруніча. К.: НТУ, 2017. 283 с.
9. Рудакевич І. Р. Міжнародні інформаційні системи в туризмі: навчально-методичний посібник. Тернопіль: ТНПУ, 2018. 120 с.
10. Сазонець О. М. Інформаційні системи і технології в управлінні зовнішньоекономічною діяльністю. Навчальний посібник. К. : Центр учбової літератури, 2014. 256 с.
11. Смирнов І. Г., Косарева Т. В. Транспортна логістика: навч. посіб. К.: Центр навч. л-ри, 2008. 224 с.
12. Смирнов І. Г., Любіцева О. О. Міжнародний туристичний бізнес і логістика в туризмі: навч. посіб. У 2-х книгах. Кн. 1. Міжнародний туристичний бізнес. Київ: Видавництво Ліра-К, 2022. 288 с.
13. Федорова В. О., Блага В. В. Логістика: навчальний посібник. Х.: ФОП Бровін О. В., 2019. 153 с.

Додаткові джерела

1. Алькема, В., Козійчук, О. Вплив логістики на розвиток туристичної дестинації. Економіка та суспільство, (64). 2024.
<https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-64-89>

2. Журба І. Є., Несторишен І. В. Вдосконалення туристичної логістики в контексті покращення якості туристичних послуг. Проблеми сучасних трансформацій. Серія : Економіка та управління. 2022. № 1(4). DOI: 10.54929/2786-5738-2022-4-12-01
3. Захаркевич Н. П., Арзянцева Д. А., Корюгін А. В. Розвиток логістики туристичних послуг в Україні. Наукові перспективи. 2022. № 4(22). С. 145–155. DOI: 10.52058/2708-7530-2022-4(22)-145-155
4. Ковальчук О., Кравченко В., Качмар Р. Особливості логістичного забезпечення діяльності підприємств у сфері туризму в умовах військового стану. Економіка та суспільство. 2023. № 50. DOI: 10.32782/2524-0072/2023-50-14
5. Кожухівська Р. Б. Логістичний Інтернет-провайдинг у туризмі. Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво. 2019. № 4. С. 196–200. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/drep_2019_4_36
6. Марусей Т. Логістичні інновації в туристичній галузі. Економіка та суспільство. 2022. № 41. DOI: 10.32782/2524-0072/2022-41-2
7. Коломієць К. В., Яворська В. В., Сич В. А. Територіальна організація туристично-рекреаційної діяльності Українського Причорномор'я. Одеса: ОНУ імені І. І. Мечникова. 2018. 290 с.
8. Прочан А. О. Реалії сучасної логістики в туризмі: технології, інновації та глобальні тренди. Наукові записки Львівського університету бізнесу та права. Серія економічна. Серія юридична. Випуск 36/2023. С. 408–417.
9. Середа Н. М. Маркетингова туристична діяльність в логістичних потоках. Науковий вісник Львівської академії. Серія : Економіка, менеджмент та право. 2021. Вип. 5. С. 22–28. DOI: 10.33251/2707-8620-2021-5-22-28.
10. Хмурковський Г. В., Ляденко Т. В. Актуальні проблеми розвитку туристичної логістики в Україні: Економічний простір: зб. наук. пр. / Придніпров. держ. акад. буд-ва та архіт. Дніпро: ПДАБА, Вип. No185, 2023. <https://doi.org/10.32782/2224-6282/185-16>
11. Kolomiyets K., Nefedova N., Molodetskiy A., Prykhodko Z., Shashero A. Formation of the sea passenger transportation market and cruise tourism industry. Journal of Education, Health and Sport. 2023;13(2):365-376. eISSN 2391-8306. DOI <http://dx.doi.org/10.12775/JEHS.2023.13.02.050>
12. Nefedova N., Nikolaieva O., Sokolovskiy V., Shashero A. Transport logistics as a component of logistics in tourism. Journal of Education, Health and Sport. Online. 29 April 2025. Vol. 80, p. 60632. DOI 10.12775/JEHS.2025.80.60632.
13. Nefedova N., Prykhodko Z., Kolomiyets K., Kudelina S. Innovative solutions in the logistics of tourist services. Journal of Education, Health and Sport. Online. 23 December 2024. Vol. 75, p. 60633. DOI 10.12775/JEHS.2024.75.60633.

Електронні інформаційні ресурси

1. Асоціація круїзних ліній URL: <https://www.cruiseexperts.org>
2. Державна служба статистики України. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/>
3. Інновації та технології в сфері послуг і харчування.
URL: <http://itsf.chdtu.edu.ua/>
4. Ресторанний і готельний консалтинг. Інновації.
URL: <http://restauranthotel.knukim.edu.ua/>
5. Статистична інформація щодо туристичних потоків
URL: <https://www.statista.com>
6. Офіційний сайт Державного агентства з розвитку туризму України.
URL: <https://www.tourism.gov.ua>
7. Український онлайн-журнал для професіоналів турбізнесу.
URL: <http://turprofi.com.ua/>
8. Українська асоціація турагентів України. URL : <https://uata.com.ua/>
9. Journal of Hospitality and Tourism Research.
URL: <https://journals.sagepub.com/home/jht>
10. World Tourism Organization (2024). UN Tourism Barometer.
<https://www.unwto.org/un-tourism-world-tourism-barometer-data>

ДОДАТКИ

А.1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ЛОГІСТИКИ В ТУРИЗМІ

Додаток А.1.1

Основні функції логістики в туризмі

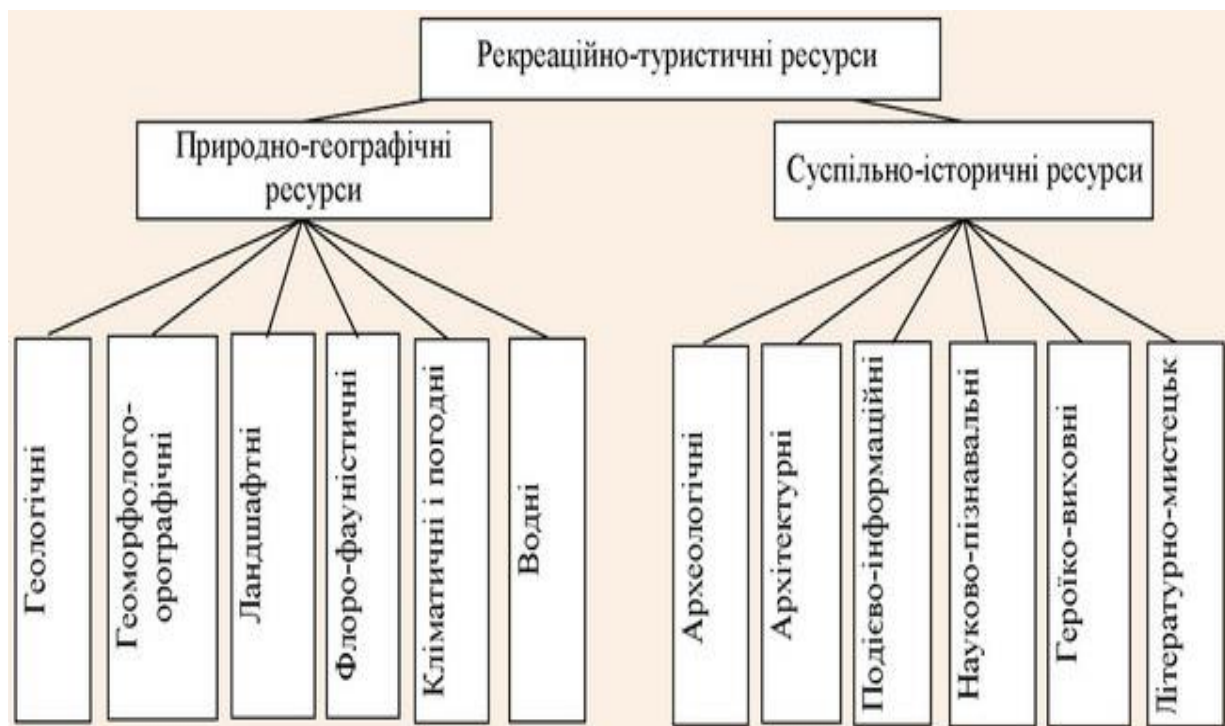
№	Функція	Опис
1.	Оперативний контроль та управління процесами формування, просування й реалізації туристичного продукту	Логістика в туризмі забезпечує ефективне планування, координацію та контроль над процесами створення, розробки та просування туристичного продукту, що включає в себе розробку маршрутів, вибір постачальників послуг, організацію транспорту та виконання інших операційних завдань
2.	Оперативна передача або прийом необхідного обсягу та якості інформації в певний час і в певному місці	Логістика в туризмі відіграє важливу роль у забезпеченні передачі точної та своєчасної інформації про туристичний продукт, включаючи інформацію про наявність місць, ціни, послуги та інші деталі, між різними учасниками туристичного ланцюжка (туристами, туроператорами, готелями, транспортними компаніями тощо)
3.	Оперативний контроль за переміщенням туристів і туристичного продукту	Логістика в туризмі включає контроль і відстеження переміщення туристів, багажу та іншого туристичного продукту протягом усього туристичного шляху. Це може містити в собі моніторинг транспорту, стеження за графіками та забезпеченням безпеки пасажирів і вантажу
4.	Інтеграція відокремлено функціонуючих інформаційних систем туристичної інфраструктури	Логістика в туризмі сприяє інтеграції різних інформаційних систем, таких як локальні мережі, регіональні мережі та трансконтинентальні мережі, в єдину логістичну інформаційну систему. Це дає змогу покращити обмін інформацією між учасниками туристичного ланцюжка й забезпечити ефективнішу координацію дій
5.	Розрахунок та організація фінансового резерву на випадок форс-мажорних ситуацій	Логістика в туризмі включає аналіз та прогнозування можливих негативних явищ у туристичній сфері та розрахунок і організацію фінансового резерву на випадок настання форс-мажорних ситуацій, наприклад, природних катастроф, політичних турбулентностей тощо
6.	Забезпечення проведення зустрічей, наукової співпраці та конференцій	Логістика в туризмі допомагає організовувати зустрічі, наукову співпрацю та конференції для обміну досвідом і отримання актуальної інформації працівниками й представниками туристичних організацій на різних рівнях – місцевому, регіональному та глобальному

Туристичні потоки в світі за 1990–2024 роки

Роки	Кількість туристів, млн. осіб	Роки	Кількість туристів, млн. осіб
1990	435	2009	891
1995	527	2010	952
1996	561	2011	994
1997	586	2012	1041
1998	602	2013	1088
1999	625	2014	1134
2000	674	2015	1193
2001	675	2016	1293
2002	696	2017	1322
2003	692	2018	1403
2004	764	2019	1464
2005	809	2020	400
2006	855	2021	415
2007	911	2024	1445
2008	928		

А.2. ЛОГІСТИКА РЕСУРСНОЇ БАЗИ ТУРИЗМУ

Класифікація рекреаційно-туристичних ресурсів

Додаток А.2.2

**Нормативи рекреаційно-туристичного навантаження
на природні комплекси**

Природні комплекси під рекреацію та туризм	Одиниця виміру	Показник
1. Приміські зони відпочинку	м²/осіб	80
2. Сосновий сухий бір	осіб/га	0,5-1
3. Широколистяний вологий ліс	осіб/га	3-5
4. Луки	осіб/га	5-10
5. Берегова смуга озер або ставків із проточною водою	м/осіб	5 (діти-4)
6. Морські пляжі	м²/осіб	5
7. Морські пляжі в закладах для хворих туберкульозом та з порушенням функцій опорно-рухового апарату	м²/осіб	12
8. Акваторія для купання в морі (річці)	осіб/га	300-500 (окремі джерела - 2000)
9. Акваторія для купання в непроточних водоймах	осіб/га	1000
10. Акваторія для катання на моторних човнах і водних лижах	осіб /га	0,5-1

Додаток А.2.3

**Показники припустимих рекреаційно-туристичних навантажень
на природні ландшафти**

Типи території	Рекреаційне навантаження, осіб/км²	
	Літо	Зима
Низовинні території	100/200	16/48
Горбисті території, височини	100/150	30/50
Гірські території	120/200	50/100

А.3. ЛОГІСТИКА ТУРФІРМИ

Додаток А.3.1

Концепція логістики турфірми

Функціональні сфери турфірми			
Інформаційна	Транспортна	Обслуговувальні виробництва	Кадрова
а) планування туру;	а) вибір виду транспорту	а) виробництва, що обслуговують процес формування туру	а) підбір кадрів
б) обробка замовлень	б) вибір компанії-перевізника	б) виробництва, які надають послуги туристам	б) підготовка та перепідготовка кадрів
в) прогнозування попиту	в) визначення оптимальної схеми перевезень за всім маршрутом		в) розподіл кадрів на працю з паперами та на працю з людьми

Додаток А.3.2

Логістична система турфірми та її складові

Основні складові логістичної системи турфірми			
1) кількість і розміщення турфірм та їх філій, що загалом мають відповідати кількості клієнтів, яких можуть прийняти та обслужити	2) інфраструктура туризму з єдиними інформаційними та транспортними мережами	3) зв'язок (у тому числі електронний та Інтернет)	4) транспортна модель, яку турфірма визначає разом із транспортними організаціями

Управління логістичною системою турфірми

Основні принципи управління логістичною системою турфірми			
1) системний, що передбачає вплив кожного елемента на інший та на логістичну систему фірми загалом	2) ринковий – потреба пристосування логістики турфірми до вимог ринку, що робить обов'язковим логістичні дослідження потоків клієнтів, тобто застосування маркетингової логістики в туризмі	3) фаховий – тісний зв'язок процесів розробки турів, їх реалізації та надання відповідних туристичних послуг	4) інтеграційний, що передбачає об'єднання різних видів діяльності в туристичному бізнесі
Учасники логістичних рішень турфірми			
1) постачальники складових туристичної послуги	2) транспортні компанії	3) споживачі (клієнти та туристи)	4) турфірма, яка має обрати оптимальну логістичну стратегію, щоб усіх учасників поєднати в одну систему

Традиційні логістичні канали просування туристичного продукту

Схема 1			
Рецептивний туropератор →	Турист		
Схема 2			
Рецептивний туropератор →	Турагенція →	Турист	
Схема 3			
Рецептивний туropератор →	Ініціативний туropератор →	Турагенція →	Турист
Схема 4			
Рецептивний туropератор →	Ініціативний туropератор →	Туropератор-гуртовик	
		↓	
	Турист	← Турагенція	
Схема 5			
Рецептивний туropератор →	Ініціативний туropератор →	Туropератор-гуртовик	
		↓	
Турист	← Агент	← Турагенція	

А.4. ЛОГІСТИКА ТУРІВ ТА КЛАСИФІКАЦІЯ ТУРИСТИЧНИХ МАРШРУТІВ

Додаток А.4.1

Класифікація турів за видами туризму

Класифікаційна ознака	Види та різновиди туризму
За статусом	міжнародний; внутрішній
За метою	рекреаційний (відпочинок); лікувальний; пізнавальний (екскурсійний); паломництво; сільський; діловий (бізнес-конгрес-, виставковий та ін.); етнічний тощо
За способом проведення часу	активний (спортивний, пригодницький, військовий тощо); пасивний («пляжний»)
За способом долаття простору	1) з використанням транспортних засобів (наземний, водний, повітряний, гужовий транспорт) 2) без використання транспорту (пішохідний, водний, кінний тощо)
За метою використання транспорту	дістатися до місця відпочинку й назад; у місці відпочинку; для здійснення транспортної подорожі (круїз)
За формою організації подорож	індивідуальний; груповий;
За рівнем організації обслуговування	VIP-туризм; комерційний; соціальний
За віком учасників подорож	дитячий; молодіжний; «дорослий»; «людей третього віку»
За формою турпродукту	інклюзивний; -пекідж; клубний
За масштабами	регіональний; міжрегіональний; кругосвітній;
За терміном	нетривалі (вихідного дня або кінця тижня); середні (стандартні):1-2 тижні; тривалі (місяць і більше)
За сезоном	сезонні; цілорічні

Додаток А.4.2

Характеристика туристичних маршрутів за видами туризму

Види туризму та характеристики туристичних маршрутів	Категорії складності маршрутів					
	I	II	III	IV	V	VI
Тривалість маршруту у днях,	6	8	10	13	16	20
Протяжність маршруту в км, (не менше)						
Пішохідний	130	160	190	220	250	300
Лижний	130	160	200	250	300	300
Гірський	100	120	140	150	160	160
Водний	150	160	170	180	190	190
Велосипедний	400	500	650	800	1000	-
Мотоциклетний	1000	1500	2000	2500	3000	-
Автомобільний	1500	2000	2500	3000	3500	-
Кінний	150	200	300	-	-	-
Парусний	150	200	300	400	500	-
Кількість печер для спелеопходів	5	4-5	1-2	1-2	1-2	-

Складність водних перешкод на туристичних маршрутах

	Характеристика перешкод на туристичних маршрутах
1(Л)	«Легка» перешкода. Доступна для проходження туристів, які не мають туристського досвіду. Перекат, бистрина, невисокі вали, не потрібний вибір лінії руху і розвідки.
2(П)	«Проста» перешкода. Вали, поріг, притиск, швидкість води і ухил невеликі. Лінію руху видно з води.
3(СР)	Перешкода «середньої» складності. Локальний поріг зі спокійною ділянкою на виході, шивера, окремі камені в руслі, завали. Лінію руху видно з води.
4(С)	«Складна» перешкода. Протяжна шивера або поріг з великою кількістю каміння і зливами. У кінці перешкоди є досить протяжні відносно спокійні ділянки річки. Бажана розвідка, елементи страховки, лінію руху з води не видно або вона неявно виражена.
5(Т)	«Важка» перешкода. Технічно важкий протяжний поріг або шивера на ділянках з великим ухилом і витратою води, великі «бочки» і вали, складна лінія руху.
6(ТТ)	«Дуже важка», небезпечна перешкода. Небезпечний складний каскад перешкод або каньйон з набором найнебезпечніших перешкод. Окремі перешкоди переходять з однієї в іншу, швартування і страховка ускладнені або неможливі.
6(ТТТ)	«Надважка» перешкода. Важкопрохідна для будь-якого класу суден. Раніше не пройдена або поодинокі випадки проходження, вкрай небезпечна для життя членів екіпажів (завали, водоспади, водоскиди, ущелини).

3. Туристичний маршрут оглядової лінійної екскурсії по центру Одеси
«Спасо-Преображенський собор – вул. Грецька – Пасаж– Міський сад – вул.
Дерибасівська – Одеський театр опери і балета – Приморський бульвар –
Стамбульський парк – Пам'ятник Дюку де Рішельє – Потьомкінські сходи –
Воронцовський палац»

А.5. ЛОГІСТИКА МІЖНАРОДНОГО ТУРИЗМУ

Додаток А.5.1

Міжнародні туристичні організації

Міжнародні туристичні організації	Цілі і напрями діяльності міжнародних туристичних організацій
1	2
Глобальні міжнародні туристичні організації	
Всесвітня туристична організація - ВТО (World Tourism organization - WTO)	ВТО є спеціалізованою агенцією ООН і провідною міжнародною організацією у сфері туризму, до складу якої входять близько 160 країн і територій, декілька асоційованих членів і понад 350 членів, які мають статус приєднаних. Згідно зі Статутом ВТО основними цілями ВТО є: – прискорення та розширення сприяння туризму (міжнародному та внутрішньому) у світі, взаєморозуміння, здоров'я та процвітання людей всюди в світі; – допомога людям в отриманні доступу до освіти та культури під час подорожей; – поліпшення стандартів проживання та перебування в менш розвинених районах світу шляхом допомоги у забезпеченні необхідної матеріально-технічної бази для іноземного туризму та розвитку транспортних шляхів, що поєднують з цими регіонами; – розширення можливостей країн, які приймають туристів, тобто збільшення внеску в їх економіку; – координація інтересів співробітництва між країнами-членами ВТО; – встановлення постійного взаємного зв'язку між різними об'єднаннями туроператорів. Велику увагу ВТО приділяє методам розробки загальної стратегії планів стійкого розвитку туризму в різних країнах і регіонах, нормативно-правовій базі туристичної діяльності, політиці, пов'язаній з ефективним використанням туристичної інфраструктури, правом власності на землю та майно у зонах відпочинку, створенням національних парків і заповідників тощо. У межах ВТО функціонують регіональні комісії з розвитку туризму в Європі, Африці, Америці, Південній Азії, на Близькому Сході, у Східній Азії і районі Тихого океану, а також Міжнародний вищий навчальний центр з туризму. Україна є членом ВТО з 1997 р.
Міжнародна асоціація повітряного транспорту (International Air Transport Association – IATA)	IATA заснована в 1919 р. і реорганізована в 1945 р. Здійснює координацію дій світових авіакомпаній, спрямованих на забезпечення безпеки і підвищення ефективності повітряних перевезень. IATA є професійною асоціацією авіаційних компаній, що здійснюють міжнародні рейси. Головні функції – впорядкування міжнародного комерційного авіаційного повідомлення, введення єдиних правил і процедур і встановлення узгоджених тарифів на пасажирські авіаперевезення на міжнародних маршрутах

Продовження додатку А.5.1

1	2
Міжнародна організація цивільної авіації (International Civil Aviation Organization – ICAO)	ICAO заснована конвенцією Чикаго в 1944 р. і працює під егідою ООН. Ця організація, членами якої є більше 180 країн, ставить перед собою наступні цілі: – забезпечення безпеки і контроль зростання і розвитку міжнародної цивільної авіації у всьому світі; – підтримка і заохочення процесів створення і використання повітряних засобів з урахуванням охорони довкілля; – підтримка і заохочення створення повітряних коридорів, аеропортів і різних зручностей, умов для потреб міжнародної цивільної авіації; – поліпшення виконання основних вимог людей до авіатранспорту: безпека, якість обслуговування, регулярність польотів, економічність; – заохочення економічних заходів по запобіганню необґрунтованим суперництвам між авіакомпаніями різних країн; – контроль за дотриманням прав країн-учасниць ICAO і реальними можливостями кожної країни володіти і управляти міжнародною авіакомпанією; – недопущення дискримінації між країнами-членами ICAO; – пропаганда безпеки польотів; – сприяння розвитку міжнародної цивільної авіації
Регіональні і національні туристичні організації загального характеру	
Європейський регіон	
Європейська комісія подорожей	Європейська комісія подорожей створена в 1948 р. і об'єднує 21 країну. Її роботу підтримує Європейський союз, який розглядає туризм як індустрію, що має величезне економічне і соціальне значення. Мета комісії полягає в рішенні наступних завдань: – сприянні кооперації міжнародного туризму в Європі; – проведенні досліджень; – обмін інформацією при проектуванні розвитку туризму і маркетингових схем; – просуванні туристського продукту в інших країнах Європи і європейського туристського продукту в країнах світу, особливо в Північній Америці і Японії. Крім того, в Європі існують Європейська організація рекреації і відпочинку (1972 h), Європейська асоціація пішохідного туризму (1969), Міжнародна федерація неурядових асоціацій по охороні культурної спадщини і природних пам'яток в Європі (1963), Федерація асоціацій скандинавських туристських агентств (1939)

Продовження додатку А.5.1

1	2
Національна «Асоціація Британських Туристичних Агентств» (Association of British Travel Agents – ABTA)	ABTA заснована в 1950 р. Її членами являються більше 600 агентств і близько 2,3 тис. туроператорів, яких припадає на частку 90 % продажів на ринку Сполученого Королівства. Мета – захист інтересів членів організації і формування своєї рідної марки якості британської туристської індустрії
Національна «Німецька Туристська Асоціація» (Deutscher Reisebüro und Reiseveranstalter Verb. and – DRV)	DRV утворена в 1950 р. і об'єднує більше 5000 учасників. Як асоційовані члени в об'єднання входять готелі, авіаперевізники і національні туристські бюро
Національна «Установа Туристських Агентів Туреччини» (TURSAB)	Турецька асоціація TURSAB в 1991 р. виступила ініціатором створення так званої Установи туристських агентів Туреччини (TURSAB), однієї з основних завдань якої являється підтримка в області освіти і підвищення кваліфікації персоналу підприємств туристської індустрії
Азіатсько-Тихоокеанський регіон	
Азіатсько-тихоокеанська туристська асоціація (PATA)	PATA утворена в 1951 р. і представляє 34 країни. Мета – просування туризму за допомогою програм по дослідженнях, розвитку, освіти і маркетингу
Національна «Японська Асоціація Туристських Агентів» (Japan Association of Travel Agents – JATA)	JATA заснована в 1959 р. Мета і завдання – інформаційна підтримка своїх членів і туристів, пропаганда в'їзного і внутрішнього туризму, контроль туристського ринку
Американський регіон	
Міжнародна федерація подорожей і автоклубів	Мета – просування і сприяння розвитку туризму, розробка програм дослідження, розвитку, освіти і маркетингу
Конференція туристських організацій Латинської Америки	Мета – просування і сприяння розвитку туризму, розробка програм дослідження, розвитку, освіти і маркетингу
Карибська асоціація по туризму	Мета – просування і сприяння розвитку туризму, розробка програм дослідження, розвитку, освіти і маркетингу.
American Society of Travel Agents (ASTA)	ASTA – це об'єднання підприємств туристської індустрії Північної Америки, куди входять більше 26 тис. членів – турагентств, туроператорів, готелів, круїзних і автопрокатних компаній і тому подібне, засноване в 1931 р. Членами альянсу стали 60 компаній, що поставили мету спільно відстоювати свої інтереси на туристському ринку. На сучасному етапі серйозна увага ASTA спрямована на туристську освіту, освітні програми для працівників

Продовження додатку А.5.1

1	2
Африканський та Близькосхідний регіон	
Африканська туристська асоціація	Мета – сприянні кооперації міжнародного туризму; проведенні досліджень; обмін інформацією при проектуванні розвитку туризму і маркетингових схем; просуванні туристського продукту в інших країнах
Організація по розвитку туризму в Африці	Мета – сприянні кооперації міжнародного туризму; проведенні досліджень; обмін інформацією при проектуванні розвитку туризму і маркетингових схем; просуванні туристського продукту в інших країнах
Арабський туристський союз	Мета - сприянні кооперації міжнародного туризму; проведенні досліджень; обмін інформацією при проектуванні розвитку туризму і маркетингових схем; просуванні туристського продукту в інших країнах
Арабська федерація асоціацій туристських агентств.	Мета – сприянні кооперації міжнародного туризму; проведенні досліджень; обмін інформацією при проектуванні розвитку туризму і маркетингових схем; просуванні туристського продукту в інших країнах
Регіональні туристичні організації галузевого характеру	
Європейський регіон	
Асоціація європейських авіакомпаній (АЕА)	Мета – захист інтересів європейських авіакомпаній і формування своєрідної марки якості туристської індустрії
Азіатсько-Тихоокеанський регіон	
Азіатсько-Австралійська готельна та ресторанна асоціація (ААХРА)	Мета – захист інтересів членів асоціації готельно-ресторанної індустрії і формування своєрідної марки якості
Асоціація азіатських авіакомпаній (ОАА)	Мета – захист інтересів азіатських авіакомпаній і формування своєрідної марки якості туристської індустрії
Американський регіон	
Міжамериканська готельна асоціація (ІАХА)	Мета – захист інтересів членів асоціації готельної індустрії і формування своєрідної марки якості
Африка та Близький Схід	
Арабський готельний союз (ЮОАХ)	Мета – захист інтересів членів асоціації готельної індустрії і формування своєрідної марки якості
Асоціація африканських авіакомпаній (АФРАА)	Мета – захист інтересів африканських авіакомпаній і формування своєрідної марки якості туристської індустрії

1	2
Спеціалізовані міжнародні туристичні організації	
Міжнародна асоціація ділового туризму (International Business Travel Association – IBTA)	IBTA заснована в 1974 р. та об'єднує 13 національних асоціацій з країн Європи, Північної Америки і Австралії. При цьому її членами є не лише самі національні асоціації ділового туризму Австрії, Австралії, Великобританії, Данії, Франції, Фінляндії, Іспанії, Канади, Люксембурга, Нідерландів, Норвегії, Швеції і США, але і їх члени. Членство в IBTA відкрито і для постачальників послуг ділового туризму: авіа- і залізничних перевізників, готелів, автотранспортних компаній, туроператорів, карткових платіжних систем, глобальних систем бронювання, спеціалізованої преси, що мають високу професійну репутацію. Створена інфраструктура налічує більше 4000 організацій – як постачальників, так і споживачів послуг сфери ділового туризму у всьому світі
Асоціація фахівців з організації корпоративних поїздок (Association of Corporate Travel Executives – (ASTE)	ASTE налічує у своїх рядах понад 2400 фахівців з 29 країн світу в області організації ділових поїздок і постачальників необхідних для цього послуг. Мета – сприяння встановленню контактів між представниками усіх напрямів, існуючих в діловому туризмі, обміну ідеями між ними, вдосконалення професійних знань фахівців, надання їм унікальних інформаційних ресурсів
Міжнародне бюро по соціальному туризму (БИТС), Міжнародна федерація соціального туризму (ФИТС)	Мета – організація соціального туризму, вдосконалення професійних знань фахівців, надання їм унікальних інформаційних ресурсів
Федерація міжнародних молодіжних туристських організацій (ФИЮТО)	Мета – організація молодіжного туризму, вдосконалення професійних знань фахівців, надання їм унікальних інформаційних ресурсів
Міжнародна асоціація конгресних і гостьових бюро (ИАКВБ)	Мета – організація туристських конгресів, вдосконалення професійних знань фахівців, надання їм унікальних інформаційних ресурсів
Асоціація з організації спеціалізованих конференцій (ПКМА)	Мета – організація спеціалізованих туристських конференцій, вдосконалення професійних знань фахівців, надання їм унікальних інформаційних ресурсів
Спеціалізовані організації туристської сфери	
Міжнародна федерація журналістів і письменників, що освітлює питання туризму (ФИЖЕТ)	Мета – співпраця в області туристської інформації; професійна туристська освіта; сприяння розвитку міжнародного туризму

Продовження додатку А.5.1

1	2
Міжнародна асоціація з документації та інформації в області культури та туризму (АДИКТ)	Мета і напрями – співпраця в області туристської інформації; підготовка професійної документації та інформації в області культури та туризму; сприяння розвитку міжнародного туризму
Всесвітня асоціація з професійного навчання в області туризму (АМФОРТ)	Мета – співпраця в області туристської інформації; професійне навчання в області туризму; регулювання професійної туристської освіти; сприяння розвитку міжнародного туризму
Асоціація з досліджень в області туризму та подорожей (ТТРА)	Мета – співпраця в області туристської інформації; регулювання професійної туристської освіти; керівництво науковими дослідженнями в туристській сфері; сприяння розвитку міжнародного туризму
Міжнародний клуб гідів (ИГК)	Мета – співпраця в області туристської інформації; професійне навчання в області туризму; регулювання професійної туристської освіти; сприяння розвитку міжнародного туризму
Міжнародний союз охорони природи та ресурсів (ИЮКН)	Мета – співпраця в області туристської інформації з питань Сталого (збалансованого) розвитку та охорони природи і ресурсів; професійне навчання в області природокористування та розвитку екологічного туризму

Додаток А.5.2

Туристичні потоки за туристичними регіонами світу за 1990–2024 роки

Туристичні регіони світу	Кількість в'їзних туристів по роках, млн осіб										
	1990	2000	2005	2010	2015	2017	2018	2019	2020	2021	2024
Світ	436	680	809	951	1194	1322	1404	1464	400	416	1445
Європейський	262	393	453	488	605	671	713	746	236	280	747
Азійсько- Тихоокеанський	56	110	154	208	284	324	343	360	59	21	316
Американський	93	128	133	150	194	207	217	219	70	82	213
Африканський	15	26	35	50	54	62	67	69	16	18	74
Близькосхідний	10	22	34	55	57	58	64	70	19	15	95

Виклики та тенденції розвитку міжнародного туризму у 2024 році

Категорія	Статистичні дані	Тенденції та висновки
Екологічні виклики	У 2024 році 60 % популярних туристичних напрямків зазнали перевантаження під час пікових сезонів	Необхідність впровадження квот на відвідування та розвитку альтернативних маршрутів для зменшення навантаження
Економічні виклики	80 % доходів від міжнародного туризму зосереджено в 20 % країн	Потреба в стимулюванні туризму в менш розвинених регіонах та підтримці місцевих підприємств
Соціокультурні виклики	70 % місцевих жителів у популярних туристичних зонах відзначають негативний вплив масового туризму на культуру	Важливість освітніх програм для туристів та залучення місцевих громад до управління туристичною діяльністю
Технологічні виклики	85 % туристів використовують онлайн-сервіси для планування подорожей, але лише 50 % туристичних компаній мають належний захист даних	Необхідність інвестування в цифрову інфраструктуру та підвищення рівня кібербезпеки
Геополітичні виклики	50 % країн світу зберігають суворі візові режими, що обмежує туристичні потоки	Спрощення візових процедур може сприяти збільшенню туристичних потоків та економічному зростанню

А.6. ЛОГІСТИКА ГОТЕЛЬНИХ ПОСЛУГ У ТУРИЗМІ

Організаційна структура готелю

Генеральний директор			
Заступник генерального директора			
Основні підроздили	Служба маркетингу та продажу	Відділи та служби обслуговування	Служба харчування та напоїв
Відділ кадрів	Бронювання	Номерний фонд	Кухня
Бухгалтерія	Обслуговування групових заходів	Служба прийому та розміщення	Ресторан
Технічні служби		Служба господарського забезпечення та розміщення	Бар
Матеріально-технічне постачання		Служба безпеки	Банкети
		Обслуговуючий персонал в уніформі (швейцари, консьєржі, носильники тощо)	Обслуговування в номерах
		Служба телефоністів	

Логістичний цикл обслуговування туристів у готелях

Стадії	Цикл обслуговування туриста в готелі	Функції служб готелю
Підготовча стадія	Бронювання	Заявка на бронювання. Підтвердження бронювання
В'їзд	Реєстрація	Зустріч. Перевірка кредитоспроможності. Відкриття рахунку. Призначення номеру та заселення в нього
Перебування	Обслуговування	Нічний аудит
Виїзд	Розрахунок	Виписка

Типова структура управління номерним фондом готелю

Служба управління номерним фондом		
Служба прийому та розміщення	Обслуговуючий персонал в уніформі	Служба господарського забезпечення та обслуговування готелю
Стійка адміністратора (Reception)	Служба посильних	Служба покоївок
Телефонна служба	Служба швейцарів	Пральня/хімчистка
Касир	Служба носильників	Група контролю
Нічний аудит	Служба консьєржів	Відділ прибирання службових приміщень та прилеглої території
Відділ бронювання	Служба паркування	Господарська служба
	Транспортна служба	
	Бюро обслуговування	

А.7. ТРАНСПОРТНА ЛОГІСТИКА

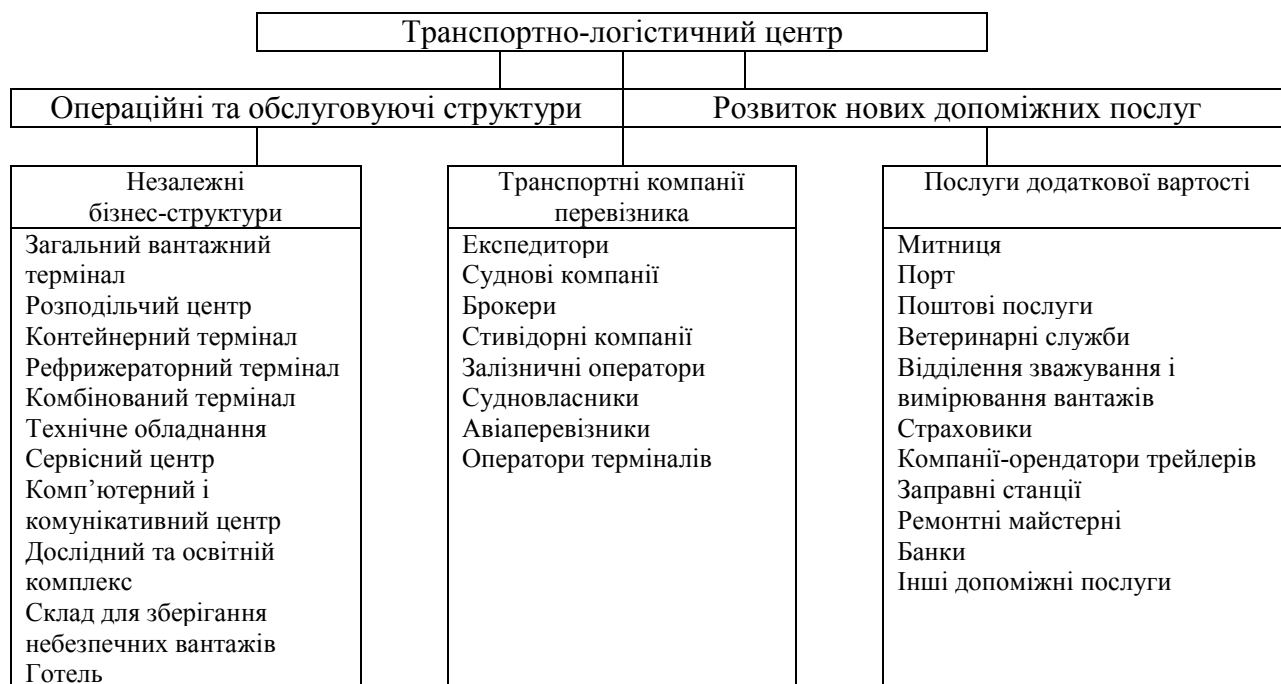
Порівняльна логістична характеристика різних видів транспорту

Вид транспорту	Переваги	Недоліки	Сфера застосування
1	2	3	4
Залізничний	1) Висока провізна і пропускна здатність. 2) Висока регулярність перевезень. 3) Відносно низькі тарифи. 4) Значні скидки для транзитних відправлень. 5) Висока швидкість доставки вантажів на великі відстані	1) Обмежена кількість перевізників. 2) Великі капітальні вкладення у виробничо-технічну базу. 3) Висока матеріалоємність і енергоємність перевезень. 4) Низька доступність до кінцевих споживачів. 5) Недостатньо високе збереження вантажу	Практично не обмежена

Продовження додатку А.7.1.

1	2	3	4
Автомобільний	1) Висока доступність. можливість доставки вантажу «від дверей до дверей». 2) Велика маневреність і гнучкість. 3) Висока швидкість доставки вантажу. 4) Можливість використання різних маршрутів і схем доставки	1) Низька продуктивність. 2) Залежність від погодних та дорожніх умов. 3) Відносно висока собівартість перевезень на великі відстані. 4) Низький рівень експлуатаційних показників	На короткі відстані (до 300 км)
Морський	1) Можливість міжконтинентальних перевезень. 2) Низька собівартість перевезень на далекі відстані. 3) Висока провізна і пропускна здатність	1) Обмеженість перевезень. 2) Низька швидкість доставки. 3) Залежність від географічних, погодних і навігаційних умов. 4) Створення складної портової інфраструктури	Практично не обмежена
Внутрішній водний (річковий)	1) Високі провізні спроможності на глибоководних ріках і водоймах. 2) Низька собівартість перевезень та капіталомісткість	1) Обмеженість перевезень. 2) Низька швидкість доставки. 3) Залежність від нерівномірності глибин рік і водойм, навігаційних умов. 4) Сезонність роботи	Практично не обмежена
Повітряний	1) Найвища швидкість доставки. 2) Висока надійність. 3) Найбільш короткі маршрути перевезень	1) Висока собівартість перевезень, найвищі тарифи серед інших видів транспорту. 2) Висока капіталомісткість, матеріало- і енергоємність перевезень. 3) Залежність від погодних умов. 4) Недостатня географічна доступність	Практично не обмежена

Загальна структура транспортно-логістичних центрів

Концептуальний базис Єврологістики

№	Назва концепції	Документальний вираз (впровадження)	Рік прийняття документу
1	Концепція європейських транспортних осей	Декларація Комітету міністрів транспорту Європейської спільноти	1983
2	Концепція європейських інтермодальних транспортних мостів	Декларація I Загальноєвропейської конференції з транспорту, м. Прага (Чехія)	1991
3	Концепція Пан'європейських (Критських) транспортних коридорів	Декларація II Загальноєвропейської конференції з транспорту, о. Крит (Греція)	1994
4	Концепція Пан'європейських транспортних зон	Декларація III Загальноєвропейської конференції з транспорту, м. Гельсінкі (Фінляндія)	1997
5	Концепція транспортно-логістичної системи "Wider Europe" ("Ширша Європа")	«Біла книга» ЄС – Європейська транспортна політика до 2010 року: час вирішувати	1 грудня 2001 року

Швидкісні залізничні лінії в країнах Європейського Союзу

Залізнична лінія	Країна	Довжина, км
Брюссель – Льєж	Бельгія	62
Льєж – німецький кордон	Бельгія	33
Антверпен – кордон з Данією	Нідерланди	38
Кельн – Франфуркт	Німеччина	219
Нюрнберг – Інгольштадт	Німеччина	88
Мадрид – Барселона	Іспанія	600
Барселона – французький кордон	Іспанія	145
Мадрид – Вальядолід	Іспанія	194
Кордова – Малага	Іспанія	155
Перпіньян – іспанський кордон	Франція	25
Мілан – Болонья	Італія	196
Мілан – Турін	Італія	143
Верона – Венеція	Італія	24
Рим – Неаполь	Італія	220
Флоренція – Болонья	Італія	77
Амстердам/Шіпхол – кордон з Бельгією	Нідерланди	120
Ніланд – Умео	Швеція	190

Навчальне видання

ЛОГІСТИКА В ТУРИЗМІ

ЕЛЕКТРОННІ МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

до семінарських занять
студентів геолого-географічного факультету
другого (магістерського) рівня освіти
спеціальності ІЗ Туризм та рекреація

Електронне практичне видання

Укладач:

Нефедова Ніна Євгенівна

В авторській редакції

Затв. авт. 12.09.2025. Шрифт Times New Roman.
Системні вимоги: операційна система сумісна з програмним забезпеченням
для читання файлів формату PDF.
Обсяг 1,2 МБ. Зам. № 3040.

Видавець і виготовлювач
Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 4215 від 22.11.2011 р.
вул. Університетська, 12, м. Одеса, 65082, Україна
Тел.: (048) 723 28 39, e-mail: druk@onu.edu.ua